

Fødevarestyrelsen

1-06-2007

J.nr.: /THH

Det talte ord gælder

Tale til åbent samråd den 6. juni 2007 om Fødevarestyrelsens kendskab til SPF-selskabets overtrædelser af transportreglerne.

Spørgsmål BL: ”Vil ministeren kommentere artiklerne fra Jyllandsposten den 14. maj 2007 ”Styrelse kendte til fusk” og ”Dyrevelfærd: Transportselskab erkendte svindel” og fra den 15. maj 2007 ”Svine-eksportører erkender regelbrud” og i den forbindelse oplyse, hvem i Fødevarestyrelsen, der i 2005 har modtaget SPF’s orientering om, at SPF følte sig nødsaget til at bryde reglerne om dyretransporter i EU, og hvad ministeren agter at gøre i forlængelse af, at ingen i Fødevarestyrelsen greb ind over for SPF i den anledning”

Indledning

I forlængelse af samrådet den 2. maj, der drejede sig om afsløringen af SPF-selskabets systematiske overtrædelser af reglerne om beskyttelse af dyr under transport og SPF-

selskabets erkendelse heraf, har udvalget bedt mig om at kommentere de seneste artikler fra Jyllandsposten, der omhandler spørgsmålet om, hvorvidt Fødevarestyrelsen havde kendskab til SPF-selskabets overtrædelser.

Da sagerne kom frem i pressen bad jeg straks Fødevarestyrelsen om at udarbejde en redegørelse, så vi kunne komme til bunds i sagerne. Denne redegørelse bliver efterfølgende oversendt til udvalget sammen med min tale.

Indledningsvist vil jeg gerne slå to ting fast. Det er for det første vigtigt at huske på, at artiklerne er skrevet i lyset af de oplysninger, der er kommet frem inden for de seneste måneder – og Fødevarestyrelsens handlinger skal naturligvis bedømmes ud fra de oplysninger, som styrelsen lå inde med på mødetidspunktet, som var november 2005 – dette vender jeg tilbage til.

Derudover handler sagen om, at SPF-selskabet med fuldt overlæg har overtrådt reglerne – det kan ingen andre end SPF selv være ansvarlige for.

Baggrund – mødet den

15. november 2005

Som det fremgår af Jyllandspostens artikler afholdt Fødevarestyrelsen den 15. november 2005 et møde med SPF-selskabet, hvor reglerne og den praktiske brug af kontrolsteder

(tidl. mellemstationer) blev drøftet. Baggrunden for at mødet blev afholdt var, at SPF-selskabet netop var blevet domfældt (3. november 2005) for manglende overholdelse af reglerne om, at dyrene skulle læsses af undervejs på de lange transportere. SPF's ønske om at afholde et møde opfattede styrelsen som SPF's opfølgning på dommen, hvor eventuelle tvivlsspørgsmål om reglernes praktiske anvendelse kunne afklares.

SPF oplyste på mødet, at selskabet i enkelte lande havde praktiseret ikke at læsse dyrene af lastbilen på nogle unavngivne steder, som SPF ikke fandt egnede hertil. Men hvor de lokale embedsdyrlæger alligevel havde attesteret ruteplanen med hensyn til, at kravet om aflæsning og 24 timeres hvile var blevet opfyldt. Der blev på mødet fremvist billeder fra et sådant kontrolsted.

Fødevarestyrelsen præciserede, at kravet om aflæsning af dyr på kontrolsteder er lovgivet og ufravigeligt.

Fødevarestyrelsen fandt ikke, at de fremviste billeder og mundtlige oplysninger var tilstrækkeligt grundlag til at gå videre med sagen overfor de pågældende landes veterinære myndigheder.

Det er kutyme i den slags sager, at henven-

delse til andre landes myndigheder skal indeholde dokumenterbare og meget specifikke oplysninger, som gør det muligt for de pågældende myndigheder at følge op på problemerne. Tilsvarende har EU-kommissionen tilkendegivet, at henvendelser til dem også forudsætter dokumenterbare og specifikke oplysninger, som muliggør relevant opfølgning på de rejste problemer.

På mødet opfordrede Fødevarestyrelsen således SPF til at fremkomme med nærmere konkrete oplysninger om de pågældende kontrolsteder, transport og ruteplaner således at styrelsen kunne gå videre til det pågældende lands kompetente myndighed.

Styrelsen gjorde endvidere SPF opmærksom på, at kontrolsteder i EU godkendes i henhold til fællesskabsregler, og at der løbende foretages FVO-inspektioner, hvor medlemsstaternes overholdelse af reglerne kontrolleres – herunder kontrol af kontrolsteder.

Fødevarestyrelsen har altså ingen myndighedsbeføjelser til at kontrollere kontrolsteder i de øvrige medlemsstater – hvilket aldrig vil være muligt som følge af det formaliserede EU-samarbejde, som vi er nødt til at respektere. Den eneste måde, hvorpå Fødevarestyrelsen kunne gøre mere i denne sammenhæng var at tage problemet op med de rele-

vante medlemsstater og evt. Kommissionen.

Fødevarestyrelsen fandt som nævnt ikke tilstrækkeligt grundlag for at kontakte myndighederne i andre lande på baggrund af de informationer, der fremkom på mødet den 15. november 2005.

Det skal endvidere understreges, at SPF-smittebeskyttelseskrav er et element i et privat system, som hverken myndigheder i Danmark eller de øvrige EU-medlemslande kan indrette sig efter.

Fødevarestyrelsen gjorde derfor klart, at der skulle foreligge specifikke og dokumenterede oplysninger før styrelsen kunne tage problemet op med de relevante medlemsstater og evt. med Kommissionen.

Derudover blev spørgsmålet om hvilke regler der gælder for transporter til tredjeland, herunder Rusland, drøftet. Styrelsen tilkendegav her meget klart, at det var styrelsens opfattelse, at forsendelsen skulle betragtes som en helhed fra afgangstedet til bestemmelsesstedet.

Dette indebærer, at de velfærdsmæssige krav, der gælder i EU også skal efterleves for den del af forsendelsen som foregår uden for EU – og at dyrene dermed skulle aflæsses

med henblik på hvile, vanding og fodring på en mellemstationslignende lokalitet uden for EU.

Fødevarestyrelsen modtog dog aldrig yderligere oplysninger eller anden dokumentation fra SPF om kontrolsteder i EU eller i tredjelande, der kunne danne grundlag for henvisning til andre medlemslande.

Endeligt blev muligheden for SPF's egen etablering af kontrolsteder drøftet – det blev her oplyst, at dette nok var muligt, og en eventuel ansøgning skulle sendes til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor kontrolstedet i givet fald skulle etableres.

Fødevarestyrelsens kendskab?

I forbindelse med mødet fik Fødevarestyrelsen ganske rigtigt kendskab til, at SPF-selskabet hidtil i visse tilfælde havde undladt at aflæse dyrene som foreskrevet – hvilket jo netop havde resulteret i domfældelsen af SPF den 3. november 2005.

Men styrelsen fik ikke mistanke om eller vished for, at SPF havde i sinde at konsekvent tilsidesætte reglerne i fremtiden. Tværtimod måtte styrelsen på baggrund af drøftelserne under mødet lægge til grund, at SPF var indforstået med, at overholdelse af gældende regler er transportørens ansvar

samt at SPF ville vende tilbage med konkrete oplysninger, hvis de fortsat fandt, at kontrolsteder i EU ikke levede op til forordningens bestemmelser herom.

Fødevarestyrelsens tiltag i forhold til regionerne

Fødevarestyrelsen opfordrede altså SPF selskabet til efterfølgende at komme med konkrete oplysninger, der kunne danne baggrund for en henvendelse til de pågældende medlemsstater.

På det efterfølgende veterinærchefmøde den 20. december 2005 drøftede man hvilke krav fødevareregionerne skulle stille i forbindelse med godkendelse af forsendelser til tredjelande. Det blev her besluttet, at Fødevarestyrelsen skulle udsende en meddelelse til fødevareregionerne om godkendelse af ruteplaner for forsendelser af dyr fra EU til tredjelande. Meddelelse blev udstedt til regionerne den 26. januar 2006.

Internationale tiltag

Meddelelsen beskriver, hvordan regionerne skal håndtere sager om transport af dyr til tredjelande – herunder hvilke dokumentationskrav regionerne skal stille. Meddelelsen er helt i tråd med de retningslinier fødevarestyrelsen beskrev for SPF under mødet den 15. november 2005.

I forbindelse med dommen mod SPF blev det klarlagt, at der havde været problemer på

det pågældende kontrolsted i Frankrig. Med denne konkrete viden rettede styrelsen i starten af 2006 henvendelse til den franske veterinærdirektør for at gøre opmærksom på de pågældende problemer.

Efter min opfattelse burde styrelsen have rettet henvendelse til de franske myndigheder umiddelbart efter domsafsigelsen. Så vidt jeg husker rettede Fødevarestyrelsen først henvendelse i april 2006 – det er for lang tid efter dommen. Og jeg vil fremover sikre, at der sker opfølgning på de sager, som rejses fra dansk side internationalt.

Da sagerne kom frem i Jyllands Posten, bad jeg veterinærdirektøren om omgående at rejse spørgsmålet i CVO-kredsen, der er kredsen af veterinærdirektører i EU-medlemsstaterne. Dette skete den 24. maj 2007 i Paris, hvor den danske veterinærdirektør redegjorde for den påståede manglende overholdelse af reglerne på visse kontrolsteder i EU. Det blev i den forbindelse oplyst, at dyrlæger på hvilestederne ifølge branchen tidligere med stempel og underskrift har bekræftet, at dyr er blevet læsset af på hvilestederne, uden at dette reelt er sket.

På mødet oplyste veterinærdirektøren, at styrelsen vil søge at skaffe aktuelle og konkrete oplysninger og dokumentation for sådanne

hændelser. Såfremt den konkrete dokumentation bliver fremskaffet, vil Fødevarestyrelsen kontakte de pågældende medlemsstaters myndigheder direkte. Kommissionen oplyste, at den kun har mulighed for at gå ind i sager, såfremt de nationale myndigheder kan fremsende konkret dokumentation for de kritiserede forhold.

Der blev endvidere opfordret til, at det sikres, at lovgivningen på området overholdes i alle medlemsstater.

Når den fornødne dokumentation foreligger, vil sagerne således få et efterspil i de pågældende medlemsstater.

Redegørelsen

Jeg synes, at det er vigtigt, at vi kommer helt til bunds i denne sag. Jeg har derfor som nævnt bedt Fødevarestyrelsen om at udarbejde en redegørelse, der klarlægger, hvad styrelsen foretog sig efter det afholdte møde, herunder om styrelsen eller regionerne har haft kontakt til SPF eller andre transportører – udover den gængse sagsbehandling – hvor styrelsen eller regionerne skulle være kommet i besiddelse af oplysninger, der kunne afdække systematiske overtrædelser af reglerne.

Fødevarestyrelsen har efter det afholdte mø-

de fulgt op på sagen internt ved møder og ved udsendelse af meddelelse angående lange transportere, primært til tredjelande.

Styrelsen har i det ene tilfælde, hvor der forelå specifikke og dokumenterede oplysninger om forholdene på en fransk mellemstation, påpeget dette over for landets kompetente myndighed. Styrelsen har forgæves opfordret SPF til at fremkomme med yderligere dokumentation.

Hvad kan udledes af redegørelsen

Fødevarestyrelsen konkluderer i redegørelsen, at hverken Fødevarestyrelsen i Mørkhøj eller fødevareregionerne har været i besiddelse af oplysninger eller haft en sådan kontakt til SPF eller andre transportører, der kunne afdække omfanget og karakteren af problemerne med overholdelse af reglerne om transport af dyr.

Det er min opfattelse, at de oplysninger, der er kommet frem i forbindelse med redegørelsen grundlæggende understøtter, at Fødevarestyrelsen har handlet korrekt. Jeg finder dog, at styrelsen kunne have fulgt op over for SPF, og rykket for de konkrete oplysninger. Sagerne viser, at myndighederne fremover skal være langt mere offensive i forhold til at sikre, at transportørerne overholder lovgivningen. Det indebærer også, at myn-

dighederne skal følge op, når der er mistanke om overtrædelser.

Som jeg sagde indledningsvist, er det dog vigtigt at huske på, at Fødevarestyrelsens handlinger i 2005 og fremefter ikke skal vurderes i lyset af de oplysninger, der de seneste måneder er kommet frem, men derimod ud fra den viden styrelsen på daværende tidspunkt lå inde med.

**Afslutning – opdatering
om politianmeldelse af
SPF-selskabet**

Der tegner sig derimod et billede af, at SPF senest i forbindelse med sin autorisationsansøgning har tilkendegivet, at de kender reglerne og at de indskærper overholdelsen heraf overfor deres ansatte – dette skete kun en måned før SPF's indrømmelser i Jyllandsposten af, at de ikke har overholdt reglerne om aflæsning og hvileperioder ved transporter til tredjelande.

Fødevarestyrelsen indgav den 8. maj 2007 politianmeldelse mod SPF for formodet overtrædelse af reglerne om manglende aflæsning i forbindelse med SPF's transporter til tredjelande i 2006 i alt 41 forsendelser.

Styrelsen ser nu også på, om der er baggrund for at anmelde selskabet i forbindelse med transporter inden for EU.

Jeg vil endvidere bede Fødevarestyrelsen undersøge, om der i henhold til transportfor-

ordningen er andre reaktionsmuligheder, der kan bringes i anvendelse overfor SPF. Det mener jeg, der er grundlag for at overveje på baggrund af, at SPF blev meddelt autorisation ud fra den forudsætning om, at SPF kunne redegøre for, at de havde truffet alle nødvendige foranstaltninger for at undgå overtrædelser – hvorefter SPF præcis en måned efter i Jyllandsposten den 28. marts erkendte, at reglerne om vanding, fodring og hvileperioder ikke blev overholdt, idet det var SPF-selskabets praksis, at dyrene ikke blev læsset af under lange forsendelser til 3. lande.

Det beskrevne system for godkendelse af transportere vil blive væsentligt styrket, når planerne for at indføre obligatorisk GPS-registreringer af transportkøretøjer under dyretransporter bliver gennemført som beskrevet i transportforordningen.

Indtil da bør hele det beskrevne forløb betyde, at Fødevarestyrelsen nøje overvejer, om SPF fortsat bør være autoriseret til at udføre sådanne lange transportere, når de selv erkender at have givet de danske myndigheder misvisende informationer.

Jeg er naturligvis stærkt rystet over de pågældende sager, og kan i den forbindelse oplyse, at der følges op på overtrædelserne, og

Fødevarestyrelsen vil fremover være langt bedre i stand til at forebygge og følge op på sådanne overtrædelser. Blandt andet vil Dyrevelfærdsrejseholdet kunne sættes til at undersøge sådanne sager, når der opstår konkret mistanke.